

متن پرسش

استاد بزرگوار سلام علیکم: در بحث حرکت جوهری در صورتیکه مقدمه بحث این باشد که حرکت در اعراض ناشی از حرکت در ذات است و اگر حرکت جهت نداشته باشد و به کمالی منتهی نشود حرکت نیست. سوال اینکه حرکت در اجزای اصلی جهان نظیر آب طی میلیونها سال علیرغم تغییرات در اعراض (جامد مایع گاز) دارای حرکت سیکلیک هستند که قاعداً نمی توان جهتی برای این نوع حرکت قایل بود. با این فرض که جهتی برای حرکت سیکلیک نمی توان قائل بود حرکت در اعراض در آب را قاعدتاً نمی توان به تغییر در جوهر نسبت داد. آیا این عبارت صحیح است؟ به نظر دیگر اجزا تشکیل دهنده جهان مادی نظیر عناصر آهن و ... نیز پس از مدتی کوتاه یا بلند و رسیدن به حداقل سطح انرژی خود دیگر از حرکت متوقف می شوند و تغییر در اعراض نیز متوقف می شود. البته ممکن است از ماده ای به ماده ی دیگری منتقل شوند ولی تغییرات دارای جهتی خاص در مقیاس کلان نیست و صرفاً دچار تغییر شکلهای تکراری می شوند. پس حرکت در این مواد نیز یا سیکلیک است یا در نهایت متوقف خواهد شد. پس حرکت ذات کجاست؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: نه. زیرا حرکت اعراض، در نسبتها ظهور می کند مثل حرکت رنگ سیب در سبزبودنش نسبت به رنگ زرد یا سرخ. ولی حرکت جوهری به ذات خودش و در ذات خودش محقق می شود. آری! ظهور آن حرکت در اعراض نمایان می گردد ولی ذات آن حرکت در خودش می باشد. باید به کمک شرح صوتی بحث «حرکت جوهری» به معنای حرکت در جوهر فکر کرد. موفق باشید